การศึกษารูปแบบการจัดการป่าชุมชนและการใช้ประโยชน์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาทางด้านนิเวศวิทยา ในป่าชุมชนบ้านหนองหงส์ จังหวัดระยอง

.....

บทคัดย่อ

การศึกษาสังคมพืชในป่าชุมชนบ้านหนองหงษ์ หมู่ที่ 10 ตำบลกระเฉด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2551 เพื่อศึกษาความหลากหลายของสังคมพืช โครงสร้าง ความหนาแน่น ความถี่ พื้นที่หน้าตัดและความสำคัญของชนิดพรรณพืช ในแปลงศึกษาขนาด 10 x 50 เมตร จำนวน 2 แปลง

ผลการศึกษาพบว่าสังคมพืชเป็นป่าดิบแล้ง ขึ้นในดินลูกรัง ชั้นดินตื้น โครงสร้างป่าแบ่งออกเป็น 3 ชั้นเรือนยอด แปลงที่ 1 โซนป่าริมห้วย พบเรือนยอดชั้นบนมีความสูงตั้งแต่ 8 - 20 เมตร พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ ต้นอ้อยช้าง ต้นปอหูช้าง ต้นขนุนป่า และต้นมะกล่ำต้น มีการปกคลุมของเรือนยอด 21.56 เปอร์เซ็นต์ มีขนาดความโตมากกว่าพรรณไม้ชนิดอื่นๆ เรือนยอดชั้นที่ 2 มีความสูงตั้งแต่ 6-8 เมตร มีการปกคลุมของเรือนยอด 14.54 เปอร์เซ็นต์ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ ต้นลำป้าง ต้นมะเดื่อ ต้นสมพง และเรือนยอดชั้นที่ 3 มีความสูงต่ำกว่า 6 เมตร มีการปกคลุมของเรือนยอด 19.82 เปอร์เซ็นต์ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ ต้นไทรยางใส ต้นลำป้าง ต้นเลือดแรด

และแปลงที่ 2 โซนป่าเชิงเขา พบเรือนยอดชั้นบนมีความสูงตั้งแต่ 9 - 17 เมตรได้แก่ ต้นตะแบก ต้นขนุนป่า ต้นมะเดื่อ ต้นลำป้าง มีการปกคลุมของเรือนยอด 42.85 เปอร์เซ็นต์ เรือนยอดชั้นที่ 2 มีความสูงตั้งแต่ 7 - 9 เมตร มีการปกคลุมของเรือนยอด 25.33 เปอร์เซ็นต์ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ ต้นลำบิด ต้นพลับพลา ต้นมะกายคัด ต้นมะหาด และเรือนยอดชั้นที่ 3 มีความสูงต่ำกว่า 7 เมตร มีการปกคลุมของเรือนยอด 19.96 เปอร์เซ็นต์ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ ต้นขนุนป่า ต้นพลับพลา ต้นมะเดื่อ ทั้งสองแปลงพบพรรณไม้ขึ้นอยู่ 31 ชนิด เป็นไม้ใหญ่ 6 ชนิด ชนิดที่เด่นและมีค่าความสำคัญสูงสุดได้แก่ ต้นขนุนป่า ต้นกระท้อนป่า ต้นปอหูช้าง ต้นตะแบก ต้นมะกล่ำต้น ต้นสำรอง ตามลำดับ ชนิดไม้เรือนยอดชั้นกลาง ได้แก่ ต้นตะแบก ต้นลำป้าง ต้นมะกายคัด ตามลำดับ และชนิดไม้พื้นล่างพบ ต้นเต่าเกียด ต้นพรมตีนสูง ซึ่งป่าชุมชนนี้มีจำนวนชนิดพันธุ์ ค่าความหนาแน่น และพื้นที่หน้าตัดรวม ใกล้เคียงกับ ป่าดิบแล้งภาคตะวันออกของประเทศไทย